

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

MADOPAR® QUICK 100 mg/25 mg liukeneva tabletti

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

Levodopa 100 mg, benseratsidihydrokloridi 28,5 mg vastaten benseratsidia 25 mg.

Täydellinen apuaineluettelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Liukeneva tabletti

Pyöreä, valkoinen tabletti (halkaisija n. 11 mm, paksuus 4,2 mm), jossa jakouurre ja merkintä ROCHE 125.

4. KLIININSET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Madopar Quick on tarkoitettu Parkinsonin taudin hoitoon.

4.2 Annostus ja antotapa

Liukeneva tabletti on sopiva lääkemuoto potilaille, joilla on dysfagia (nielemishäiriö) tai jotka tarvitsevat nopeasti alkavaa lääkkeen vaikutusta, esimerkiksi varhaisaamun ja iltapäivän akinesiasta kärsivät potilaat, tai potilaat, joilla lääkevaikutuksen alkaminen on viivästyntä tai joilla on wearing-off-oireita.

Madopar Quick -hoito tulee aloittaa vähitellen. Lisäksi annos on aina säädettävä yksilöllisesti optimaalisen vasteen saamiseksi ja pidettävä mahdollisimman pienennä sairauden kaikissa vaiheissa.

Seuraavat annostusohjeet ovat suuntaa antavia:

Aloitushoito

Parkinsonin taudin varhaisvaiheessa hoito voidaan aloittaa 50 mg:n levodopa-annoksella eli puolikkaalla Madopar Quick liukenevalla tabletilla 3–4 kertaa (iäkkäillä potilailla 1–2 kertaa) päivässä. Kun aloituslääkyksen siedettävyyys on selvillä, voidaan annosta lisätä hitaasti 3–4 päivän välein potilaan hoitovastetta seuraten. Iäkkäilläkin potilailla antokerrat voidaan vähitellen nostaa 3–4 kertaan päivässä.

Optimaalinen vaste saavutetaan 300–800 mg:n levodopa-annoksella jaettuna kolmeen tai useampaan ottokertaan. Tämän vaikutuksen saavuttamiseen kuluu usein 4–6 viikkoa.

Jos päiväänannosta on edelleen lisättävä, sen tulee perustua vähintään 1–2 kuukauden seurantaan.

Ylläpitohoito

Tavallinen ylläpitoannos on 300–600 mg levodopaa jaettuna 3–6 osa-annokseen. Kerta-annosten määrä (ei kuitenkaan alle kolme) ja niiden ottoajankohdat on säädettävä yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Erityisannostusohjeet

Annos on titrattava huolellisesti. Madopar Quick -hoidon rinnalla voidaan jatkaa muutakin kuin levodopaan perustuvaan parkinsonlääkitystä. Kun valmisteen optimaalinen teho on saavutettu, voidaan muuta lääkitystä joutua vähentämään tai lopettamaan seasteittain.

Liukeneva tabletti on sopiva lääkemuoto potilaille, joilla on dysfagia (nielemishäiriö) tai jotka tarvitsevat nopeasti alkavaa lääkkeen vaikutusta, esimerkiksi varhaisaamun ja iltapäivän akinesiasta kärsivät potilaat, tai potilaat, joilla lääkevaikutuksen alkaminen on viivästyntä tai joilla on wearing-off-oireita.

Potilaille, joilla esiintyy päivittäin suuria tilanvaihteluita lääkkeen vaikutuksessa ("ON-OFF"-ilmiö), suositellaan annettavaksi joko useampia ja pienempiä kerta-annoksia tai vaihtoehtoisesti mieluummin Madopar depotkapseleita.

Munuaisten vajaatoiminta

Annosta ei tarvitse pienentää, jos potilaalla on lievää tai keskivaikeaa munuaisten vajaatoimintaa (ks. kohta 4.3 Vasta-aiheet).

Maksan vajaatoiminta

Madopar-tablettien turvallisuutta ja tehoa maksan vajaatoimintaa sairastaville potilaille ei ole varmistettu (ks. kohta 4.3 Vasta-aiheet).

Antotapa

Madopar Quick 100/25 mg liukenevat tabletit sekoitetaan puoleen lasilliseen vettä ennen lääkkeen ottamista. Tabletti hajoaa kokonaan maitomaisen valkoiseksi dispersioksi muutamassa minuutissa. Nopean sedimentoitumisen vuoksi liuos on hyvä sekoittaa ennen juomista ja se on juotava puolen tunnin kuluessa tabletin liuottamisesta.

Madopar suositellaan otettavaksi 30 minuuttia ennen ruokailua tai tunti sen jälkeen, jos mahdollista. Näin voidaan välttää ruokavalion sisältämien proteiinien kilpaileva vaikutus levodopan soluunottoon (ks. kohta 4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa ja muut yhteisvaikutukset) ja nopeuttaa vaikutuksen alkamista. Ruoansulatuskanavan alueen haittavaikutuksia, joita ensisijaisesti saattaa ilmetä hoidon alkuvaiheessa, voidaan elkiä ottamalla lääke vähäproteiinisen välipalan yhteydessä, nesteen kera tai nostamalla annostusta hitaasti.

4.3 Vasta-aiheet

Yliherkkyyss vaikuttaville aineille tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.

Dekompensoitunut endokriini (esim. feokromosytooma, hypertyreosi, Cushingin oireyhtymä), munuaisten (lukuun ottamatta levottomat jalat -oireyhtymä, jos potilas saa dialysisihitoa), maksan tai sydämen toimintahäiriö (esim. vaikeat sydämen rytmihäiriöt ja sydämen vajaatoiminta), psykoottisuonteinen psykiatrinan sairaus tai ahdaskulmaglaukooma.

Alle 25-vuotiaat (luoston kehityksen täytyy olla päättynyt).

Raskaus ja imetys sekä hedelmällisessä iässä olevat naiset, jotka eivät käytä riittävää ehkäisyä. Jos Madopar-hoitoa saava nainen tulee raskaaksi, lääkkeen käyttö on lopetettava (lääkkeen määräanneen lääkärin antamien ohjeiden mukaisesti).

Madopar-hoidon aikana potilaille ei pidä antaa epäselektiivisiä MAO:n estäjiä hypertensiivisen kriisin riskin vuoksi. Selektiiviset MAO-B:n estäjät (esim. selegiliini tai rasagiliini) tai selektiivinen MAO-A:n estäjä (esim. moklobemidi) eivät ole vasta-aiheisia. MAO-A:n ja MAO-B:n estäjän yhdistelmä vastaa epäselektiivistä

MAO:n estääjää eikä täty yhdistelmää siksi pidää käyttää samanaikaisesti Madoparin kanssa (ks. kohta 4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa ja muut yhteisvaikutukset).

4.4 Varoitukset ja käytöön liittyvät varotoimet

Immunologisia reaktioita koskevat varoitukset

Yliherkkyysreaktioita saattaa joskus ilmaantua tällaisille reaktioille alttiille henkilölle. Neurologisia ja psykiatrisia vaiktuksia koskevat varoitukset

Madopar-hoitoa ei saa lopettaa äkillisesti. Hoidon äkillinen lopettaminen voi johtaa mahdollisesti hengenvaaralliseen maligniin neuroleptioreyhtymään, jonka oireita ovat mm. hyvin korkea kuume, lihasjäykkyys, psyykkiset oireet ja kreatiinifosfokinaasiarvojen nousu, ja vaikeissa tapauksissa oireina voi esiintyä lisäksi myoglobinuriaa, rabdomyolyysiä ja akuuttia munuaisten vajaatoimintaa. Jos tällaisten oireiden ja löydösten yhdistelmä ilmaantuu, potilaan vointia on tarkkailtava huolellisesti ja potilas on tarvittaessa otettava sairaalahoitoon, ja tarpeellinen oireenmukainen hoito on aloitettava nopeasti. Madoparin uudelleenaloitusta voidaan harkita tarpeen mukaan.

Potilaiden tilaa on seurattava huolellisesti mahdollisten psykiatristen haittavaikutusten takia.

Masennus voi olla osa Parkinsonin taudin ja levottomat jalat -oireyhtymän kliinistä kuvalta ja sitä saattaa esiintyä myös Madopar-hoitoa saavilla potilailla. Kaikkia potilaita pitää seurata tarkoin, jotta voidaan havaita psykologiset muutokset sekä masennus, johon saattaa liittyä itsemurha-ajatuksia.

Levodopan käytön yhteydessä on havaittu uneliaisuutta ja äkillistä nukahtamista. Äkillistä nukahtamista päiväsaikaan on raportoitu erittäin harvinaisissa tapauksissa. Joskus nämä äkilliset nukahtamiset ilmenivät ilman varitusoireita, eikä potilas aina ollut tietoinen nukahtamistapahtumasta. Levodopaa käyttäville potilaille on kerrottava nukahtamisvaarasta ja heitä on neuvottava varovaisuuteen autoa ajettaessa tai koneita käytettäessä. Jos potilas on kokenut uneliaisuutta ja/tai äkillistä nukahtamista, hänen tulisi välttää autolla ajamista tai koneiden käyttöä. Annoksen pienentämistä tai hoidon lopettamista tulisi myös harkita (ks. kohta 4.7 Vaiketus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn).

Impulssikontrollin häiriöt

Potilaita pitää seurata säännöllisesti impulssikontrollin häiriöiden kehittymisen varalta. Potilaiden ja heidän omaishoitajiensa on hyvä tietää, että impulssikontrollin häiriöihin liittyviä käytösoireita (kuten pelihimo, lisääntynyt libido, hyperseksuaalisuus, pakonomainen tuhlaaminen tai ostelu, ahmiminen ja pakonomainen syöminen) voi esiintyä potilailla, jotka ovat käyttäneet dopamiiniagonistia tai muuta dopaminergista levodopaa sisältävää lääkettä, kuten Madoparia. Hoidon uudelleenarviointi on suositeltavaa, jos tällaisia oireita esiintyy.

Silmään kohdistuvia vaiktuksia koskevat varoitukset

Avokulmaglaukoomatilaiden silmänpainetta on seurattava säännöllisesti, sillä levodopa voi teoriassa nostaa silmän painetta.

Yhteisvaikutuksia koskevat varoitukset

Yleisanestesian yhteydessä Madopar-hoitoa voidaan jatkaa normaalisti niin läheille leikkausta kuin mahdollista, paitsi tapauksissa, joissa anestesia-aineena käytetään halotaania. Jos yleisanestesiassa käytetään halotaania, Madopar-hoito tulisi keskeyttää 12–48 tuntia ennen toimenpidettä mahdollisten verenpainemuutosten ja/tai sydämen rytmihäiriöiden vuoksi. Leikkauksen jälkeen Madopar-lääkitystä voidaan jatkaa nostaan annostus vähitellen leikkausta edeltävälle tasolle.

Jos Madopar-hoitoa on tarpeen antaa irreversiibelejä epäselektiivisiä MAO:n estääjää käyttäville potilaille, MAO:n estääjän käytön lopettamisen jälkeen on pidettävä vähintään 2 viikon hoitotauko ennen Madopar-hoidon aloittamista, sillä muutoin haittavaikutukset, kuten hypertensiivinen kriisi, ovat todennäköisiä (ks. kohta 4.3 Vasta-aiheet ja 4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa ja muut yhteisvaikutukset).

Dopamiinireseptoreja salpaavien psykoosilääkkeiden, etenkin D2-reseptorin antagonistien, samanaikainen käyttö saattaa kumota levodopan ja benseratsidin yhdistelmän antiparkinsonvaikutusta. Levodopa saattaa heikentää näiden lääkkeiden antipsykotista vaikutusta. Käytettäessä näitä lääkkeitä yhtä aikaa tulee noudattaa varovaisuutta (ks. kohta 4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa ja muut yhteisvaikutukset).

Madoparin ja sympathomimeettien (esim. sympaattista hermostoa stimuloivien adrenaliinin, noradrenaliinin, isoprenaliinin tai amfetamiinin) samanaikainen käyttö saattaa voimistaa niiden vaikutusta, joten näiden yhdistelmäkäyttöä ei suositella. Jos näiden aineiden antaminen samanaikaisesti Madoparin kanssa on vältämätöntä, on kardiovaskulaarisia toimintoja seurattava ja sympathomimeettianosta mahdollisesti pienennettävä (ks. kohta 4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa ja muut yhteisvaikutukset).

Aloitettaessa lisähoito COMT:n estäjällä voi Madopar-annoksen pienentäminen olla tarpeen.

Antikolinergisten lääkeaineiden käyttöä ei pidä lopettaa äkillisesti Madopar-hoitoa aloitettaessa, koska levodopan optimaalista vaikutusta ei saavuteta heti.

Madopar-hoito voidaan yhdistää myös muihin Parkinsonin taudin lääkkeisiin (antikolinergit, amantadiini, selegiliini, bromokriptiini, dopamiiniagonistit), vaikkakin tämä saattaa johtaa myös ei-toivottujen vaikutusten voimistumiseen. Madoparin ja/tai muiden lääkkeiden annoksia on mahdollisesti pienennettävä (ks. kohta 4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa ja muut yhteisvaikutukset).

Laboratoriokokeet

Madopar-hoidon aikana on seurattava säännöllisesti potilaan maksan, munuaisten sekä sydämen ja verisuiston toimintaa ja verenkuvaa (ks. kohta 4.8 Haittaavaikutukset).

Diabetespotilaiden verensokeripitoisuus pitää tarkistaa tiheästi ja diabeteslääkkeen annostusta pitää muuttaa verensokeripitoisuuden mukaisesti.

Hoidossa on oltava varovainen, jos Madopar-hoitoa saavalla potilaalla on ennestään sepelvaltimosairaus, sydämen rytmihäiriötä tai sydämen vajaatoimintaa (ks. myös kohta 4.3). Tähän ryhmään kuuluvien potilaiden sydämen toimintaa pitää seurata erityisen huolellisesti hoitoa aloitettaessa sekä tämän jälkeen säännöllisesti koko hoidon ajan.

Riskiryhmien potilaita (esim. iäkkääät potilaat, verenpainelääkkeitä tai muita ortostaattisesti vaikuttavia lääkkeitä samanaikaisesti käyttävät potilaat) sekä potilaita, joilla on aiemmin esiintynyt ortostaattista hypotensiota, suositellaan seuraamaan tarkoin, etenkin hoitoa aloitettaessa tai annosta suurennettaessa.

Madoparin on raportoitu aiheuttaneen verisolumääärän vähenemistä (esim. hemolyttistä anemiaa, trombosytopeniaa ja leukopenia). Muutamissa raportoiduissa agranulosytoosi- ja pansytopeniatapauksissa syy-yhteyttä Madopar-hoitoon ei pystytty varmistamaan eikä sulkemaan täysin pois. Verenkuva on siksi määritettävä säännöllisesti hoidon aikana.

Dopamiinin säätelyhäiriöireyhtymä

Madopar voi valmisten liikakäytön seurauksena aiheuttaa dopamiinin säätelyhäiriöireyhtymän. Pienellä osalla Parkinsonin tautia sairastavista potilaista on kognitiivisia ja käyttäytymishäiriöitä, jotka voivat liittyä suoraan lääkkeen käyttöön yhä suurempina annoksina vastoin lääkärin antamia ohjeita ja annoksina, jotka ovat huomattavasti suurempia kuin potilaan motorisen toimintakyvyn heikkenemisen hoitoon on tarpeen.

Pahanlaatuinen melanooma

Epidemiologiset tutkimukset ovat osoittaneet, että Parkinsonin tautia sairastavilla on keskivertoväestöön verrattuna suurempi (noin 2–6 kertaa suurempi) melanooman kehittymisen riski. On epäselvää, johtuuko suurempi riski Parkinsonin taudista vai muista tekijöistä, kuten Parkinsonin taudin hoitoon käytettävästä levodopasta. Potilaita ja terveydenhoitolvelujen antajia kehotetaan siksi tarkkailemaan melanooman

kehittymistä säännöllisesti Madopar-hoidon käyttöaiheesta riippumatta. Pätevän henkilön (esim. ihotautilääkärin) pitäisi mieluiten tutkia iho säännöllisesti.

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Farmakokineettiset yhteisvaikutukset

Antikolinergisen yhdisteen triheksyfenidyylin samanaikainen anto Madopar-tablettien kanssa hidastaa levodopan imeytymisnopeutta, mutta ei vaikuta imeytyneen levodopan kokonaismääärään.

Ferrosulfaatti (rauta) alentaa levodopan huippupitoisuutta plasmassa ja AUC-arvoa 30–50 %:lla muodostamalla sen kanssa kelaatteja. Madoparin ja ferrosulfaatin samanaikaisen käytön yhteydessä havaitut farmakokineettiset muutokset ovat *kliinisesti* merkittäviä vain osalla potilaista.

Metoklopramidi nopeuttaa levodopan imeytymistä.

Domperidoni saattaa lisätä levodopan biologista hyötyosuutta lisäämällä levodopan imeytymistä suolistosta.

Farmakodynamiset yhteisvaikutukset

Neuroleptit, opioidit ja reserpiiniä sisältävät verenpainelääkkeet estäävät Madoparin vaikutusta.

Dopamiinireseptoreja salpaavien psykoosilääkkeiden, etenkin D2-reseptorin antagonistien, samanaikainen käyttö saattaa kumota Madoparin antiparkinsonvaikutuksen, joten tällaisessa hoidossa on oltava varovainen ja potilaasta pitää tarkkailla huolellisesti Parkinsonin tautiin kohdistuvan hoitovaikutuksen häviämisen ja oireiden pahanemisen havaitsemiseksi.

Kun levodopan ja dekarboksylaasin estäjän yhdistelmää lisättiin verenpainelääkkeitä ennestään käyttävien potilaiden hoitoon, heillä esiintyi oireista ortostaattista hypotensiota. Madopar-hoito pitää aloittaa varoen verenpainelääkkeitä käyttäville potilaille. Verenpainetta pitää seurata, jotta jommankumman lääkkeen annostusta voidaan tarvittaessa muuttaa.

Metyylidopa voi heikentää Madoparin tehoa vähentämällä levodopan metaboloitumista dopamiiniksi.

Imipramiini ja amitriptyliini saattavat nostaa Madoparia käyttävän potilaan verenpaineen haitallisen korkeaksi.

Jos Madopar-hoitoa on tarpeen antaa irreversiiblejä epäselektiivisiä MAO:n estäjiä käyttäville potilaille, MAO:n estäjän käytön lopettamisen jälkeen on pidettävä vähintään 2 viikon hoitotauko ennen Madopar-hoidon aloittamista, sillä muutoin haittavaikutukset, kuten hypertensiivinen kriisi, ovat todennäköisiä (ks. kohta 4.3 Vasta-aiheet). Madopar-hoidon yhteydessä voidaan määräätä selektiivisiä MAO-B:n estäjiä, kuten selegiliinia ja rasagiliinia, tai selektiivisiä MAO-A:n estäjiä, kuten moklobemidiä. Tällöin levodopan annos suositellaan säättämään yksilöllisesti tehon ja siedettävyyden mukaan. MAO-A:n estäjien ja MAO-B:n estäjien yhdistelmäkäyttö vastaa epäselektiivisen MAO:n estäjän käyttöä eikä tästä yhdistelmää saa siksi käyttää samanaikaisesti Madopar-hoidon kanssa (ks. kohta 4.3 Vasta-aiheet).

Madoparin ja sympathomimeettien (esim. sympaattista hermostoa stimuloivien adrenaliinin, noradrenaliinin, isoprenaliinin tai amfetamiinin) samanaikainen käyttö saattaa voimistaa niiden vaikutusta, joten näiden yhdistelmäkäyttöä ei suositella. Jos näiden aineiden antaminen samanaikaisesti Madoparin kanssa on välttämätöntä, on kardiovaskulaarisia toimintoja seurattava ja sympathomimeettianosta mahdollisesti pienennettävä.

Madopar-hoito voidaan yhdistää myös muihin Parkinsonin taudin lääkkeisiin (antikolinergit, amantadiini, selegiliini, bromokriptiini, dopamiini-agonistit), vaikkakin tämä saattaa johtaa myös ei-toivottujen vaikutusten voimistumiseen. Madoparin ja/tai muiden lääkkeiden annoksia on mahdollisesti säädettävä.

Aloitettaessa lisähoito COMT:n estäjällä voi Madopar-annoksen pienentäminen olla tarpeen.

Antikolinergisten lääkeaineiden käyttöä ei pidä lopettaa äkillisesti Madopar-hoitoa aloitettaessa, koska levodopan optimaalista vaikutusta ei saavuteta heti.

Levodopa saattaa aiheuttaa poikkeamia katekoliamiini-, kreatiniini- ja virtsahappopitoisuksissa sekä sokerivirtsaisuutta koskevissa laboratoriokokeissa. Virtsakokeissa voidaan saada virheellisesti positiivisia ketoaineiden testituloksia.

Coombsin koe saattaa virheellisesti muuttua positiiviseksi potilailla, jotka käyttävät Madoparia.

Dopamiinireseptoreja salpaavien psykoosilääkkeiden, etenkin D2-reseptorin antagonistien, samanaikainen käyttö saattaa kumota levodopan ja benseratsidin yhdistelmän antiparkinsonvaikutusta. Levodopa saattaa heikentää näiden lääkkeiden antipsykotista vaikutusta. Käytettäessä näitä lääkkeitä yhtä aikaa tulee noudattaa varovaisuutta.

Käyttö halotaanin kanssa yleisanestesiassa: Jos anestesia-aineena käytetään halotaania, Madopar-hoito tulee keskeyttää 12–48 tuntia ennen kirurgista toimenpidettä mahdollisten verenpainemuutosten ja/tai sydämen rytmihäiriöiden vuoksi. Käyttö muiden anestesia-aineiden (ei halotaanin) kanssa, ks. kohta 4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet.

Yhteisvaikutukset ruoan kanssa

Runsaasti proteiineja (valkuaisaineita) sisältävä ateria voi pienentää Madoparin vaikutusta.

Levodopa on suurikokoinen neutraali aminohappo. Se kilpaillee ruokavalion proteiiniperäisten suurikokoisten neutraalien aminohappojen kanssa pääsystä mahalaukun limakalvon ja veri-aivoesteen läpi.

4.6 Heidelmäisyys, raskaus ja imetys

Eläinkokeissa on osoitettu, että luustoepämäudostumat ovat mahdollisia. Madoparia ei pidä antaa raskaana oleville eikä ilman luottavaa ehkäisyä hedelmäisessä jässä oleville naisille (ks. kohta 4.3 Vasta-aiheet ja kohta 5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta). Jos Madoparia käyttävä nainen tulee raskaaksi, on lääkitys lopetettava lääkärin ohjeiden mukaisesti.

Benseratsidin erittymisestä äidinmaitoon ei ole tietoa. Koska luuston epämäudostumat saattavat olla mahdollisia, on Madopar Quick -hoitoa tarvitsevien äitien lopetettava imetys.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn

Madopar-valmisteella voi olla huomattava vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn. Potilaan tulee olla selville henkilökohtaisesta vasteestaan, ennen kuin ryhtyy ajamaan autoa tai käyttämään koneita.

Levodopaa käyttäviä potilaita, jotka ovat kokeneet unelaisuutta ja/tai äkillistä nukahtamista, tulisi neuvoa välttämään autolla ajamista ja toimintaa, jossa vireystason lasku voi aiheuttaa heille itselleen tai muille vammautumis- tai kuolemanriskin (esim. koneiden käyttö). Autolla ajamista ja koneiden käyttöä on välttettävä, kunnes toistuvia äkillisiä nukahtamistapahtumia ja unelaisuutta ei enää esiinny (ks. myös kohta 4.4).

4.8 Haittavaikutukset

Pääasiassa hoidon alkuvaiheessa raportoidut yleisimmät haittavaikutukset ovat ruokahaluttomuus, pahoinvointi, ripuli ja oksentelu. Ruoansulatuskanavan alueen haittavaikutuksia voidaan useimmiten hallita ottamalla

Madopar pienen välipalan kanssa tai lisäämällä annostusta hitaasti.

Madopar-hoidon yhteydessä on raportoitu seuraavia haittavaikutuksia (*esiintyvyys tuntematon, koska saatavissa oleva tieto ei riitä arvointiin*):

Yleisyyssluokat ovat seuraavat:

Hyvin yleinen: ≥ 1/10

Yleinen: ≥ 1/100 – < 1/10

Melko harvinainen: ≥ 1/1 000 – < 1/100

Harvinainen: ≥ 1/10 000 – < 1/1 000)

Hyvin harvinainen: < 1/10 000

Tuntematon (koska saatavissa oleva tieto ei riitä arvointiin)

Veri ja imukudos	
tuntematon	Hemolyttinen anemia
	Leukopenia
	Trombosytopenia
Aineenvaihdunta ja ravitsemus	
tuntematon	Heikentynyt ruokahalu
Psykkiset häiriöt	
tuntematon	Dopamiinin säätelyhäiriöoireyhtymä
	Sekavuustila
	Masennus
	Kiihtyneisyys*
	Ahdistuneisuus*
	Unettomuus*
	Aistiharhat*
	Harhaluulot*
	Desorientaatio*
	Sairaaloinen pelihimo
	Lisääntynyt seksuaalinen halukkuus
	Hyperseksuaalisuus
	Pakonomainen ostelu
	Ahmimishäiriö
	Syömishäiriön oireet
Hermosto	
tuntematon	Makuaistin puute
	Makuaistin häiriö
	Pakkoliikkeet (koreiformiset ja atetoottiset)
	Hoitovasteen vaihtelut
	Jähmettymisilmiö
	Annosvasteen hiipuminen
	On-off-ilmiö
	Uneliaisuus
	Äkillinen nukahtelu
Sydän	
tuntematon	Rytmihäiriöt
Verisuonisto	
tuntematon	Ortostaattinen hypotensio
Ruoansulatuselimistö	
tuntematon	Pahoinvointi
	Oksentelu

	Ripuli
	Syljen värimuutos
	Kielen värimuutos
	Hampaiden värimuutos
	Suun limakalvon värimuutos
Maks ja sappi	
tuntematon	Suurentunut transaminaasipitoisuus
	Suurentunut alkalisen fosfataasin pitoisuus
	Suurentunut gammaglutamyylitransferaasipitoisuus
Iho ja ihonalainen kudos	
tuntematon	Kutina
	Ihottuma
Luusto, lihakset ja sidekudos	
tuntematon	Levottomat jalat -oireyhtymä
Munuaiset ja virtsatiet	
tuntematon	Suurentunut veren ureapitoisuus
	Kromaturia

*Näitä tapahtumia saattaa esiintyä etenkin iäkkäillä potilailla sekä potilailla, joilla on aiemmin esiintynyt tällaisia häiriöitä.

Levodopan pitkääikaisessa käytössä verenkuva sekä maksan ja munuaisten toimintaa on seurattava säännöllisesti.

Hermosto: Myöhemmin hoidon aikana saattaa esiintyä (esim. koreiformisia tai atetoottisia) pakkoliikkeitä. Ne voidaan tavallisesti estää tai niitä voidaan vähentää annosta pienentämällä.

Pitkääikaisessa hoidossa saattaa esiintyä hoitovasteen vaihtelua.

Tämä voi ilmetä tahattomina liikkeinä, liikkeiden jähmettymisenä, annosvasteen hüpumisenä ja ”on–off”-tilanvaihteluina. Näitä oireita voidaan yleensä hallita tai lievittää muuttamalla annosta ja lisäämällä lääkkeen ottokertoja. Annosta voidaan yrittää myöhemmin suurentaa uudelleen hoitovasteen tehostamiseksi. Madopar-hoitoon liittyy uneliaisuutta ja siihen on hyvin harvoin liittynyt voimakasta päivääikaista uneliaisuutta ja äkillistä nukahtelua.

Levodopan käytön yhteydessä on havaittu uneliaisuutta ja erittäin harvinaisissa tapauksissa on raportoitu äkillistä nukahtamista ja liiallista uneliaisuutta päiväsaikaan.

Impulssikontrollin häiriöt

Pelihimoa, lisääntynyt sukupuolistaan halua, hyperseksuaalisuutta, pakonomaista tuhlaamista tai ostelua, ahmimista ja pakonomaista syömistä, voi esiintyä potilailla, jotka ovat käyttäneet dopamiiniagonistia tai muuta dopaminergista levodopaa sisältävää lääkettä, kuten Madopar Quickia (ks. kohta 4.4).

Verisuonisto: Ortostaattiset häiriöt häviävät yleensä Madopar-annosta pienentämällä.

Ruoansulatuselimistö: Maha-suolikanavan haittavaikutuksia esiintyy pääasiassa hoidon alkuvaiheessa ja niitä voidaan vähentää lähinnä ottamalla Madopar-valmiste vähäproteiinisen välipalan tai nesteen kanssa sekä suurentamalla annosta vähitellen.

Luusto, lihakset ja sidekudos: Oireiden augmentaatio levottomat jalat -oireyhtymässä: (aiemmin illalla/yöllä ilmaantuneiden oireiden alkaminen jo alkultapäivällä ja illalla ennen lääkkeen ilta-annoksen ottamista) on

dopaminergisen pitkääikaishoidon yleisin haittavaikutus.

Tutkimukset: Virtsan väri saattaa muuttua tavallisesti punertavaksi ja seisottuaan edelleen tummaksi. Myös elimistön muiden nesteiden tai kudosten, kuten syljen, kielen, hampaiden tai suun limakalvon, väri saattaa muuttua tai ne saattavat värjäytyä.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haittatasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervetuloalla ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Oireet ja merkit

Yliannostuksen oireet ja merkit ovat samantapaisia kuin Madoparin terapeuttisilla annoksilla raportoidut haittavaikutukset, mutta oireet voivat olla luonteeltaan vakavammat. Yliannostus voi johtaa kardiovaskulaarisiihin haittavaikutuksiin (esim. sydämen rytmihäiriöt), psyykkisiin häiriöihin (esim. sekavuus ja unettomuus), ruoansulatuskanavan häiriöihin (esim. pahoinvohti ja oksentelu) ja poikkeaviin tahattomiin liikkeisiin (ks. kohta 4.8).

Hoito

Potilaan vitaalitoimintojen seurantaa sekä oireenmukaista elintoiomintoja tukevaa hoitoa suositellaan potilaan klinisen tilan mukaisesti. Potilaat voivat tarvita hoitoa etenkin kardiovaskulaarisiihin vaikutuksiin (rytmihäiriölääkkeet) tai keskushermosto-oireisiin (esim. hengitystä stimuloivat lääkkeet tai neuroleptit).

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamiikka

Farmakoterapeutinen ryhmä: Parkinsonismilääkkeet / dopa ja dopajohdokset.

ATC-koodi: N04BA02

Parkinsonin tautia sairastavien potilaiden aivojen basaaliganglioissa ei ole riittävästi dopamiinia, joka toimii hermojen välittääjäaineena. Levodopa (3,4-dihydroksi-L-fenyylialaniini) on dopamiinin esiaste, joka nostaa dopamiinipitoisuutta, koska se kykenee läpäisemään veri-aivoesteen toisin kuin dopamiini. Keskushermostossa levodopa metaboloituu dopamiiniksi aromaattisen L-aminoappodekarboksylaasin avulla.

Elimistössä levodopa dekarboksyloituu nopeasti dopamiiniksi sekä aivoissa että aivojen ulkopuolella. Tästä syystä suurin osa levodopasta ei saavuta aivojen basaaliganglioita lainkaan ja perifeerisesti syntyvä dopamiini aiheuttaa usein haittavaikutuksia. Näin ollen levodopan aivojen ulkopuolella tapahtuvan dekarboksylation estäminen on erityisen tärkeää. Tähän päästään antamalla samanaikaisesti levodopaa ja benseratsidia, joka estää levodopan aivojen ulkopuolistan dekarboksylation.

Madoparissa nämä kaksois lääkeainetta on yhdistetty suhteessa 4:1, joka on klinisissä tutkimuksissa ja terapeuttisessa käytössä osoittautunut optimaaliseksi. Kyseinen yhdistelmä on yhtä tehokas kuin suuri

levodopa-annos yksinään, mutta huomattavasti paremmin siedetty.

Liukeneva tabletti sopii potilaalle, joilla on dysfagia (nielemishäiriö) tai jotka tarvitsevat nopeasti alkavaa lääkkeen vaikutusta, esimerkiksi varhaisaamun ja iltapäivän akinesiasta kärsivät potilaat, tai potilaat, joilla lääkevaikutuksen alkaminen on viivästynyt tai joilla on wearing-off-oireita.

5.2 Farmakokinetiikka

Imeytyminen

Liukeneva tabletti

Terveillä vapaaehtoisilla ja Parkinsonin taudin potilailla tutkittu levodopan farmakokinetiikka on hyvin samantapainen liukenevalla tableteilla ja tavallisilla tableteilla. Huippupitoisuus saavutetaan kuitenkin nopeammin liukenevalla tableteilla ja niiden imetytisominaisuksissa on vähemmän yksilöllistä vaihtelua.

Tabletit

Levodopa imetyy pääasiassa (66–74 %) ohutsuolen yläosassa. Levodopan huippupitoisuus plasmassa (C_{max}) saavutetaan noin tunnin kuluessa Madopar-tablettien ottamisesta. Absoluuttinen biologinen hyötyosuuus on 98 % (74–112 %).

Levodopan huippupitoisuus plasmassa nousee ja imetyyneen levodopan määrä (AUC) lisääntyy annoksen mukaisesti (50–200 mg levodopaa).

Ruoka vähentää imetytyvän levodopan määrää ja hidastaa imetytisnopeutta. Levodopan huippupitoisuus plasmassa (C_{max}) on 30 % alhaisempi ja saavutetaan myöhempin, jos annos otetaan aterian yhteydessä. Imetyyneen levodopan määrä vähenee 15 %-lla.

Jakautuminen

Levodopa läpäisee mahalaukun limakalvon ja veri-aivoesteen saturoituvan kuljetusmekanismin avulla. Levodopa ei sitoudu plasman proteiineihin ja sen jakautumistilavuus on 57 l. Levodopan AUC aivo-selkäydinnesteessä on 12 % plasman AUC:sta.

Toisin kuin levodopa, benseratsidi ei läpäise veri-aivoestettä hoitoannoksilla. Benseratsidi kertyy pääasiallisesti munuaisiin, keuhkoihin, ohutsuoleen ja maksaan.

Biotransformaatio

Levodopa metaboloituu pääasiallisesti joko dekarboksylaation tai O-metylaation kautta, mutta vähäisessä määrin myös transaminaation tai hapettumisen kautta. Aromaattinen aminohappodekarboksylaasi muuttaa levodopan dopamiiniksi, joka puolestaan muuttuu homovanilliinahapoksi ja dihydroksifenylylietikkahapoksi. Katekoli-O-metyltransferaasi muuttaa levodopan 3-O-metyylidopaksi. 3-OMD:n eliminaation puoliintumisaika ($t_{1/2}$) on 15 tuntia ja sitä kertyy terapeutisia annoksia saavilla potilailla. 3-O-metyylidopa on levodopan päämetaboliitti plasmassa.

Perifeerisen dekarboksylaation vähennyminen on havaittavissa korkeampina levodopa- ja 3-O-metyylidopapitoisuksina plasmassa sekä alhaisempina katekoliamiini- (dopamiini, noradrenaliini) ja fenolikarboksyylihappopitoisuksina (homovanilliinahappo, dihydroksifenylylietikkahappo). Kun levodopa annettiin samanaikaisesti benseratsidin kanssa, havaittiin perifeerisen dekarboksylaation vähennyminen.

Benseratsidi hydroksyloituu trihydroksibentsyylihydratsiiniksi suoliston limakalvossa ja maksassa. Tämä metaboliitti on aromaattisen aminohappodekarboksylaasin tehokas estääjä.

Eliminaatio

Levodopan eliminaation puoliintumisaika on n. 1,5 tuntia yhdessä levodopadekarboksylaasin estäjän kanssa annettuna. Puoliintumisaika on jonkin verran pidempi (noin 25 %) iäkkäillä Parkinsonin tautia sairastavilla henkilöillä (65–78-vuotiailla). Levodopan puhdistuma on noin 430 ml/min.

Benseratsidi metaboloituu lähes täydellisesti, ja metaboliitit poistuvat pääasiassa virtsaan (64 %) ja vähäisemmässä määrin ulosteeseen (24 %).

Farmakokinetiikka erityisryhmillä

Munuaisten vajaatoiminta: Levodopa ja benseratsidi metaboloituvat laajasti, ja alle 10 % levodopasta erittyy muuttumattomana aineena munuaisten kautta. Näin ollen lievää tai keskivaikeaa munuaisten vajaatoimintaa sairastavien potilaiden annoksen pienentämisen ei katsota olevan tarpeen (ks. kohta 4.2 Erityisannostusohjeet).

Munuaisten vajaatoimintaa sairastavista potilaista ei ole levodopaa koskevia farmakokineettisiä tietoja saatavissa. Hemodialyysihoitoa saavat ureemiset potilaat sietävät Madopar-hoidon hyvin.

Maksan vajaatoiminta: Levodopa metaboloituu pääasiassa aromaattisten aminoahappojen dekarboksylaasien välityksellä. Aromaattisten aminoahappojen dekarboksylaaseja on maksan lisäksi runsaasti suolistossa, munuaisissa ja sydämessä (ks. kohta 4.2 Erityisannostusohjeet).

Maksan vajaatoimintaa sairastavista potilaista ei ole levodopaa koskevia farmakokineettisiä tietoja saatavissa.

5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta

Mutageenisuus, karsinogeenisuus: Madoparilla ja sen sisältämällä vaikuttavilla aineilla, levodopalla ja benseratsidilla, ei ole todettu olevan mutageenisia ominaisuuksia Amesin testissä. Madopar-valmisteella ei ole tehty karsinogeenisuustutkimuksia sen karsinogeenisuuden selvittämiseksi.

Lisääntymistoksisuus: Benseratsidin, levodopan ja näiden yhdistelmän teratogenisuutta on tutkittu rotilla ja kaneilla. Teratogenisia ominaisuuksia ei ole todettu suurillakaan annoksilla (rotilla 240 mg levodopaa + 60 mg benseratsidia/kg/vrk ja vastaavasti kaneilla 48 mg levodopaa + 12 mg benseratsidia/kg/vrk).

Lääkeaineyhdistelmän havaittiin kuitenkin näillä annoksilla estävän painonrousua lievästi kanta villa rotta- ja kaniemoilla. Kaneilla vaikutus nähdään myös sikiön painon alenemisenä ja elinkykyisyyden heikentymisenä. Madoparin vaiktuksia hedelmällisyteen ei ole tutkittu eläinkokeissa.

Muu toksisuus: Rotilla pitkäaikainen käyttö johtaa epifyysilinjojen luutumishäiriöihin.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Vedetön sitruunahappo, maissitärkkelys, mikrokiteinen selluloosa, magnesiumstearaatti.

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

6.4 Säilytys

Säilytä alle 30 °C. Herkkä kosteudelle. Pidä lasipullo tiiviisti suljettuna.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoko

100 liukenevaa tablettia ruskeassa lasipurkissa, korkissa kuivausainetta (silikageeliä).

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle ja muut käsittelyohjeet

Lääkevalmisteiden pääsy ympäristöön pitää minimoida. Lääkkeitä ei tule heittää viemäriin eikä hävittää talousjätteiden mukana.

Käytämätön lääkevalmiste tai jätte on hävitettävä paikallisten vaatimusten mukaisesti.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

Roche Oy, PL 112, 02101 Espoo

8. MYYNTILUVAN NUMERO

12242

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

21.4.1997/19.1.2007

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

4.1.2022

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

MADOPAR® QUICK 100 mg/25 mg löslig tablett

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

100 mg levodopa, 28,5 mg benserazidhydroklorid motsvarande 25 mg benserazid.

För fullständig förteckning över hjälpmännen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Löslig tablett

Rund, vit tablett (diameter ca 11 mm, tjocklek 4,2 mm) med brytskåra och märkning ROCHE 125.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

Madopar Quick är avsett för behandling av Parkinsons sjukdom.

4.2 Dosing och administreringssätt

Löslig tablett är lämplig för patienter med dysfagi (sväljsvårigheter) eller för patienter som kräver snabbare tilltag av effekten, t.ex. patienter som lider av akinesi tidigt på morgonen eller på eftermiddagen, vid fördöjt tilltag av effekten eller vid dosglapp.

Behandling med Madopar Quick ska påbörjas gradvis. Dosen ska alltid anpassas individuellt för att uppnå ett optimalt svar. Lägsta möjliga dos ska användas i sjukdomens alla faser.

Följande doseringsanvisningar bör ses som riktgivande:

Initial terapi

I den tidiga fasen av Parkinsons sjukdom rekommenderas att starta behandlingen med 50 mg levodopa, dvs. en halv Madopar Quick löslig tablett 3–4 gånger (hos äldre patienter 1–2 gånger) per dag. När tolerabilitet av initial behandling har klarlagts kan dosen långsamt ökas med 3–4 dagars mellanrum beroende på behandlingssvar. Även hos äldre patienter kan antalet administreringstillfällen gradvis ökas till 3–4 gånger per dag.

Optimalt svar uppnås vid en levodopados om 300–800 mg fördelat på tre eller flera administreringstillfällen. Det tar ofta 4–6 veckor innan denna effekt uppnås.

Om ytterligare ökning av daglig dos behövs ska det ske efter uppföljning som pågått i minst 1–2 månader.

Underhållsdos

Vanlig underhållsdos är 300–600 mg levodopa fördelat på 3–6 doser. Antalet engångsdoser (dock inte under tre) och tidpunkterna för dessa ska justeras individuellt.

Särskilda doseringsanvisningar

Dosen ska titreras noggrant. Vid sidan om behandling med Madopar Quick kan även annan parkinsonmedicinering än levodopa fortsätta. När optimal effekt uppnåtts kan annan medicinering behöva reduceras eller gradvis sättas ut.

Löslig tablett är lämplig för patienter med dysfagi (sväljsvårigheter) eller för patienter som kräver snabbare tillslag av effekten, t.ex. patienter som lider av akinesi tidigt på morgonen eller på eftermiddagen, vid fördöjt tillslag av effekten eller vid dosglapp.

Hos patienter med stor daglig fluktuation i behandlingssvar (on-off-fenomen) rekommenderas antingen flera och mindre engångsdoser eller alternativt och hellre Madopar-depotkapslar.

Nedsatt njurfunktion

Ingen dosminskning krävs vid lindrigt till måttligt nedsatt njurfunktion (se avsnitt 4.3 Kontraindikationer).

Nedsatt leverfunktion

Säkerhet och effekt av Madopar-tabletter hos patienter med nedsatt leverfunktion har inte fastställts (se avsnitt 4.3 Kontraindikationer).

Administreringssätt

Madopar Quick 100/25 mg lösliga tablettupplösningar i ett halvt glas vatten före intag. Vid upplösning i vatten erhålls inom några minuter en mjölkvit dispersion. Eftersom lösningen snabbt sedimentar rekommenderas att lösningen omröras före intag. Efter upplösning i vatten ska läkemedlet intas inom en halv timme.

Madopar ska, om möjligt, tas 30 minuter före eller 1 timme efter måltid för att undvika att proteiner i födan konkurrerar med upptaget av levodopa (se avsnitt 4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner) och därmed möjliggöra en snabbt insättande effekt. Biverkningar i magtarmkanalen, som oftast uppträder under den initiala behandlingsfasen, kan minska om läkemedlet intas med ett tilltugg med lågt proteininnehåll eller vätska, eller genom en långsam ökning av dosen.

4.3 Kontraindikationer

Överkänslighet mot de aktiva substanserna eller mot något hjälpmämne som anges i avsnitt 6.1.

Dekompenserad endokrin (t.ex. feokromocytom, hypertyreos, Cushings syndrom), njur- (förutom rastlösa ben-syndrom om patienten får dialysbehandling), lever- eller hjärtfunktion (t.ex. svåra hjärtarytmier och hjärtsvikt), psykiatiska sjukdomar med en psykotisk komponent eller trångvinkelglaukom.

Patienter under 25 år (skelettutvecklingen måste vara fullständig).

Graviditet och amning samt kvinnor i fertil ålder som inte använder en lämplig antikonceptionsmetod. Om en kvinna som behandlas med Madopar blir gravid ska läkemedlet sättas ut (enligt råd från förskrivande läkare).

Madopar får inte ges tillsammans med icke-selektiva MAO-hämmare pga. risk för hypertensiv kris. Selektiva MAO-B-hämmare, såsom selegilin eller rasagilin, eller selektiva MAO-A-hämmare, såsom moklobemid, är inte kontraindicerade. En kombination av MAO-A- och MAO-B-hämmare jämställs med icke-selektiv MAO-hämning, och därför ska inte denna kombination ges tillsammans med Madopar (se avsnitt 4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner).

4.4 Varningar och försiktighet

Varningar angående immunologiska reaktioner

Överkänslighetsreaktioner kan ibland inträffa hos känsliga personer.

Varningar angående neurologiska och psykiatriska effekter

Madopar ska inte utsättas abrupt. En sådan utsättning av preparatet kan leda till maligt neuroleptikasyndrom som kan vara livshotande. Symtomen innefattar hyperpyrexia, muskelstelhet, psykiska symptom och förhöjt kreatininfosfokinas, i svårare fall kan ytterligare tecken inkludera myoglobinuri, rhabdomyolys och akut njursvikt. Om en kombination av dessa symptom och tecken uppstår ska patienten hållas under medicinsk övervakning och om så behövs, läggas in på sjukhus och erhålla snabb och lämplig symptomatisk behandling. Detta kan innebära återinsättande av Madopar efter adekvat utvärdering.

Patienter ska följas upp noggrant för eventuella psykiatriska biverkningar.

Depression kan vara en del av den kliniska bilden hos patienter med Parkinsons sjukdom, och kan även uppstå hos patienter som behandlas med Madopar. Alla patienter som behandlas med Madopar ska övervakas noga med hänsyn till utveckling av psykologiska förändringar samt depression med eller utan självmordstankar.

Levodopa har associerats med somnolens och plötsliga sömnattackar. Plötsligt inträdande av sömn under dagliga aktiviteter har rapporterats i mycket sällsynta fall. I vissa fall har detta inträffat utan varningssignaler och utan att patienten själv skulle ha varit medveten om sömnattacken. Patienter måste informeras om detta och rådas till försiktighet under bilkörsning eller hantering av maskiner vid behandling med levodopa. Patienter som har uppvisat somnolens och/eller en plötslig sömnattack måste avstå från bilkörsning och hantering av maskiner. Dosreduktion eller utsättande av behandlingen kan övervägas (se avsnitt 4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner).

Störd impulskontroll

Patienter ska regelbundet kontrolleras för utveckling av störd impulskontroll. Patienter och deras vårdare ska uppmärksammas på att beteendemässiga symptom som tyder på störd impulskontroll, såsom patologiskt spelberoende, ökad libido, hypersexualitet, tvångsmässigt spenderande av pengar och tvångsmässigt köpbeteende, hetsätning och tvångsmässigt ätande, kan förekomma hos patienter som behandlas med dopaminagonister eller andra dopaminerga behandlingar innehållande levodopa, såsom Madopar. Om patienten utvecklar dessa symptom rekommenderas att behandlingen omprövas.

Varningar angående ögonrelaterade biverkningar

Regelbunden mätning av intraokulärt tryck rekommenderas hos patienter med öppenvinkelglaukom, eftersom levodopa teoretiskt har potential att höja det intraokulära trycket.

Varningar angående interaktioner

Om en patient behöver allmän anestesi kan Madopar-behandlingen fortsätta som normalt så nära in på operationen som möjligt, förutom om halotan ska användas som narkosmedel. Vid narkos med halotan bör Madopar sättas ut 12–48 timmar innan det kirurgiska ingreppet eftersom fluktuationer av blodtryck och/eller arytmier kan förekomma hos patienter som behandlas med Madopar. Madopar kan återinsättas efter operationen och dosen ska gradvis ökas till den dos som patienten erhöll före operationen.

Om Madopar ges till patienter som behandlas med irreversibla icke-selektiva MAO-hämmare bör en tidsperiod på minst 2 veckor passera mellan utsättning av MAO-hämmaren och insättning av Madopar för att undvika risken för biverkningar, såsom hypertensiv kris (se avsnitt 4.3 Kontraindikationer och 4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner).

Samtidig administrering av antipsykotiska läkemedel med dopaminreceptorblockerande egenskaper, särskilt D2-receptorantagonister, kan motverka antiparkinsons effekten av levodopa och benserazid. Levodopa kan

orsaka minskad antipsykotisk effekt av dessa läkemedel. Försiktighet ska iakttas vid samtidig administrering av dessa läkemedel (se avsnitt 4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner).

Samtidig administrering av Madopar och sympathomimetika (läkemedel såsom adrenalin, noradrenalin, isoprenalin eller amfetamin vilka stimulerar det sympathiska nervsystemet) kan förstärka sympathomimetikas effekter och därför rekommenderas inte denna kombination. Om samtidig behandling skulle vara befogad krävs noggrann övervakning av det kardiovaskulära systemet och dosen av det sympathomimetiska läkemedlet kan behöva sänkas (se avsnitt 4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner).

När adjuvant behandling med en COMT-hämmare inleds kan det bli nödvändigt med dosreduktion av Madopar.

Antikolinergika ska inte sättas ut abrupt när behandling med Madopar inleds eftersom det dröjer en viss tid innan optimal effekt av levodopa inträder.

Kombination med andra läkemedel mot Parkinsons sjukdom, såsom antikolinergika, amantadin, selegilin, bromokriptin och dopaminagonister är tillåtet, men detta kan förstärka även de oönskade effekterna av behandlingen. Det kan därför bli nödvändigt med dosreduktion av Madopar och/eller av de andra läkemedlen (se avsnitt 4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner).

Laboratorietester

Regelbundna kontroller av lever- njur- och kardiovaskulär funktion samt blodvärdens bör utföras under behandling (se avsnitt 4.8 Biverkningar).

Patienter med diabetes bör genomgå frekventa tester av blodsockret och dosen av antidiabetesläkemedlet bör anpassas till blodsockernivån.

Försiktighet bör iakttas när Madopar administreras till patienter med befintlig kranskärlssjukdom, kardiella arytmier eller hjärtsvikt (se även avsnitt 4.3). Hos dessa patienter bör hjärtfunktionen kontrolleras med särskild omsorg vid tiden för behandlingsstart och därefter regelbundet under behandlingen.

Noggrann kontroll rekommenderas för patienter med riskfaktorer för ortostatisk hypotension (t.ex. äldre patienter, samtidig behandling med antihypertensiva medel eller andra läkemedel med ortostatisk effekt) eller med ortostatisk hypotension i anamnesen, särskilt i början av behandlingen och vid doshöjning.

Det har rapporterats att Madopar kan orsaka minskade blodvärdens (t.ex. hemolytisk anemi, trombocytopeni och leukopeni). I några fall har agranulocytos och pancytopeni rapporterats där ett samband med Madopar inte har kunnat fastställas, men inte heller säkert kunnat uteslutas. Regelbundna kontroller av blodvärdens bör därför göras under behandlingen.

Dopaminergt dysregleringssyndrom (DDS)

Överdriven användning av Madopar kan inducera dopaminergt dysregleringssyndrom (DDS). Ett litet antal patienter med Parkinsons sjukdom besväras av kognitiva störningar och beteendestörningar som direkt kan relateras till att de tagit höga doser av läkemedlet i strid med ordination och mycket över de doser som krävts för att behandla symptomen på nedsatt motorisk förmåga.

Malignt melanom

Epidemiologiska studier har visat att patienter med Parkinsons sjukdom har en högre risk för att utveckla melanom jämfört med den allmänna befolkningen (cirka 2–6 gånger högre). Det är oklart om den ökade risken som observerades berodde på Parkinsons sjukdom eller andra faktorer, såsom levodopa som används för att behandla Parkinsons sjukdom. Därför rådas patienter och hälso- och sjukvårdspersonal att kontrollera utveckling av melanom på en regelbunden basis när Madopar används oavsett indikation. Helst bör regelbundna undersökningar av huden göras av en person med lämpliga kvalifikationer (t.ex. dermatolog).

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Farmakokinetiska interaktioner

Samtidig administrering av det antikolinerga läkemedlet trihexyfenidyl med Madopar sänker hastigheten, men inte omfattningen, av absorptionen av levodopa.

Järnsulfat minskar maximal plasmakoncentration och AUC av levodopa med 30–50 % genom bildning av kelat med det. De farmakokinetiska förändringarna som observerades vid samtidig behandling med järnsulfat verkar vara kliniskt signifikanta hos vissa men inte alla patienter.

Metoklopramid ökar absorptionshastigheten av levodopa.

Domperidon kan öka biotillgängligheten av levodopa som ett resultat av ökad absorption av levodopa i tarmen.

Farmakodynamiska interaktioner

Neuroleptika, opioider och antihypertensiva läkemedel innehållande reserpin hämmar Madopars verkningsmekanism.

Samtidig administrering av antipsykotiska läkemedel med dopaminreceptorblockerande egenskaper, särskilt D2-receptorantagonister kan motverka antiparkinsonseffekten av Madopar och ska därför ske med försiktighet. Patienterna ska observeras noggrant för minskad antiparkinsonseffekt och försämring av symptomen.

Symptomatisk ortostatisk hypotension inträffade när kombinationer med levodopa och en dekarboxylashämmare adderades till behandlingen hos patienter som redan fick antihypertensiva läkemedel. Madopar måste sättas in med försiktighet hos patienter som får antihypertensiva läkemedel. Blodtrycket ska kontrolleras för att om nödvändigt möjliggöra för eventuell dosjustering av något av läkemedlen.

Metyldopa kan minska Madopars effekt genom att minska metabolismen av levodopa till dopamin.

Imipramin och amitriptylin kan resultera i allvarlig blodtrycksstegring hos patienter som tar Madopar.

Om Madopar ges till patienter som behandlas med irreversibla icke-selektiva MAO-hämmare bör en tidsperiod på minst 2 veckor passera mellan utsättning av MAO-hämmaren och insättning av Madopar för att undvika risken för biverkningar, såsom hypertensiv kris (se avsnitt 4.3 Kontraindikationer). Selektiva MAO-B-hämmare, såsom selegilin och rasagilin, och selektiva MAO-A-hämmare, såsom moklobemid, kan förskrivas till patienter som behandlas med Madopar. Det rekommenderas dock att levodopadosen justeras individuellt enligt både effekt och tolerabilitet. En kombination av MAO-A- och MAO-B-hämmare jämföras med icke-selektiva MAO-hämmare, och därför får denna kombination inte ges tillsammans med Madopar (se avsnitt 4.3).

Samtidig administrering av Madopar och sympathomimetika (läkemedel såsom adrenalin, noradrenalin, isoprenalin eller amfetamin vilka stimulerar det sympatiska nervsystemet) kan förstärka sympathomimetikas effekter och därför rekommenderas inte denna kombination. Om samtidig behandling skulle vara befogad krävs noggrann övervakning av det kardiovaskulära systemet och dosen av det sympathomimetiska läkemedlet kan behöva sänkas.

Kombination med andra läkemedel mot Parkinsons sjukdom, såsom antikolinergika, amantadin, selegilin, bromokriptin och dopaminagonister är tillåtet, men detta kan förstärka även de oönskade effekterna av behandlingen. Det kan därför bli nödvändigt med dosreduktion av Madopar och/eller av de andra läkemedlen.

När adjuvant behandling med en COMT-hämmare inleds kan det bli nödvändigt med dosreduktion av Madopar.

Antikolinergika ska inte sättas ut abrupt när behandling med Madopar inleds eftersom det dröjer viss tid innan optimal effekt av levodopa inträder.

Levodopa kan påverka resultaten av laboratorieanalyser för katekolaminer, kreatinin, urinsyra och glukosuri. I urinprov kan levodopa förorsaka falskt positiva resultat för ketonkroppar.

Coombs test kan ge ett falskt positivt svar hos patienter som behandlas med Madopar.

Samtidig administrering av antipsykotiska läkemedel med dopaminreceptorblockerande egenskaper, särskilt D2-receptorantagonister, kan motverka antiparkinsonseffekten av levodopa och benserazid. Levodopa kan orsaka minskad antipsykotisk effekt av dessa läkemedel. Vid samtidig administrering ska försiktighet iakttas.

Allmän anestesi med halotan: Madopar ska avbrytas 12–48 timmar innan kirurgiskt ingrepp som kräver narkos med halotan eftersom fluktuationer i blodtryck och/eller arytmier kan uppstå. För narkos med andra narkosmedel (ej halotan), se avsnitt 4.4 Varningar och försiktighet.

Interaktioner med föda

En minskning av effekten kan ses när Madopar tas tillsammans med en proteinrik måltid.

Levodopa är en stor neutral aminosyra och det konkurrerar med stora neutrala aminosyror från proteiner i födan för transport genom magslemhinnan och blod-hjärnbarriären.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Resultat från djurstudier har visat risk för skelettmisbildningar. Madopar är kontraindicerat under graviditet och hos fertila kvinnor som inte använder en tillförlitlig antikonceptionsmetod (se avsnitt 4.3 Kontraindikationer och 5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter). Om graviditet inträffar under behandling, måste Madopar sättas ut enligt läkarens anvisningar.

Det är okänt om benserazid utsöndras i bröstmjölk. Mödrar som behöver behandling med Madopar Quick ska inte amma eftersom skelettmisbildningar hos barnet inte kan uteslutas.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Madopar kan ha stor påverkan på förmågan att framföra fordon och använda maskiner. Patienten ska känna till sitt individuella behandlingssvar innan bilkörning eller användning av maskiner.

Patienter som behandlas med levodopa och uppvisar somnolens och/eller plötsliga sömnattacker ska informeras om att avstå från bilkörning eller aktiviteter, då sänkt medvetandegrad kan utsätta dem själva eller andra för risk för allvarlig skada eller död (t.ex. vid hantering av maskiner), till dess att attackerna eller somnolensen har upphört (se även avsnitt 4.4).

4.8 Biverkningar

De vanligaste rapporterade biverkningarna är aptitlöshet, illamående, diarré och kräkningar som huvudsakligen inträffar i början av behandlingen. Biverkningar i magtarmakanalen kan ofta kontrolleras genom att ta Madopar tillsammans med ett litet tilltugg eller genom långsam dosökning.

Följande biverkningar har rapporterats (*ingen känd frekvens, kan inte beräknas från tillgängliga data*) vid behandling med Madopar:

Frekvenskategorierna är som följer:

Mycket vanliga: $\geq 1/10$

Vanliga: $\geq 1/100 - < 1/10$

Mindre vanliga: $\geq 1/1\ 000 - < 1/100$

Sällsynta: $\geq 1/10\ 000 - < 1/1\ 000$

Mycket sällsynta: $< 1/10\ 000$

Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data)

Blodet och lymfssystemet	
ingen känd frekvens	Hemolytisk anemi
	Leukopeni
	Trombocytopeni
Metabolism och nutrition	
ingen känd frekvens	Minskad aptit
Psykiska störningar	
ingen känd frekvens	Dopaminergt dysregleringssyndrom (DDS)
	Förvirringstillstånd
	Depression
	Agitation*
	Ångest*
	Insomnia*
	Hallucination*
	Vanföreställning*
	Desorientering*
	Patologiskt spelberoende
	Ökad libido
	Hypersexualitet
	Tvångsmässigt köpbeteende
	Hetsätning
	Ätstörningar
Centrala och perifera nervsystemet	
ingen känd frekvens	Ageusi
	Dysgeusi
	Dyskinesi (koreiform och atetotiska)
	Fluktuationer i terapisvar
	Freezing-fenomen
	Dosglapp (end-of-dose deterioration)
	On-off-effekter
	Somnolens
	Plötsligt insomnande
Hjärtat	
ingen känd frekvens	Arytmia
Blodkärl	
ingen känd frekvens	Ortostatisk hypotension
Magtarmkanalen	
ingen känd frekvens	Illamående
	Kräkning
	Diarré
	Missfärgad saliv
	Missfärgad tunga
	Missfärgade tänder

	Missfärgad munslemhinna
Lever och gallvägar	
ingen känd frekvens	Förhöjning av transaminasvärden
	Förhöjning av alkaliskt fosfatas
	Förhöjning av gamma-GT
Hud och subkutan vävnad	
ingen känd frekvens	Klåda
	Hudutslag
Muskuloskeletala systemet och bindväv	
ingen känd frekvens	Rastlösa ben-syndrom
Njurar och urinvägar	
ingen känd frekvens	Ökad mängd urea i blod
	Kromaturi

*Dessa biverkningar kan förekomma särskilt hos äldre patienter och hos patienter med dessa sjukdomar i anamnesen.

Vid långvarig användning av levodopa ska blodbild samt lever- och njurfunktion följas upp regelbundet.

Centrala och perifera nervsystemet: I senare skeden i behandlingen kan dyskinesi (t.ex. koreiform eller atetotiska rörelser) förekomma. Dessa biverkningar kan vanligtvis elimineras eller minskas genom sänkning av dosen.

Efter längre tids behandling kan fluktuationer i terapisvar förekomma.

Dessa effekter inkluderar dyskinesi, freezing-perioder, dosglapp (end-of-dose deterioration) och on-off-effekt och kan vanligtvis elimineras eller lindras genom dosjustering och mer frekvent dosering. Ett försök att öka dosen igen kan därefter göras för att förbättra den terapeutiska effekten. Madopar associeras med somnolens och har i mycket sällsynta fall associerats med överdriven somnolens på dagtid liksom somnolens med plötsliga sömnattackar.

Användning av levodopa har associerats med somnolens och i mycket sällsynta fall har plötsliga sömnattackar och överdriven somnolens på dagtid rapporterats.

Störd impulskontroll

Patologiskt spelberoende, ökad libido, hypersexualitet, tvångsmässigt spenderande av pengar och tvångsmässigt köpbeteende, hetsätning och tvångsmässigt ätande kan förekomma hos patienter som behandlas med dopaminagonister eller andra dopaminerga behandlingar innehållande levodopa, såsom Madopar Quick (se avsnitt 4.4).

Blodkärl: Ortostatiska störningar förbättras vanligen efter reducering av Madopar-dosen.

Magtarmkanalen: Biverkningar i magtarmkanalen, vilka framför allt kan förekomma tidigt i behandlingen, kan till stor del minskas om Madopar tas tillsammans med ett tilltugg med lågt proteininnehåll eller vätska eller genom långsam ökning av dosen.

Muskuloskeletala systemet och bindväv: Augmentation av symptom vid rastlösa ben-syndrom: (tidsförskjutning av symtomen från kvällen/natten till tidig eftermiddag och kväll innan kvällsdosen tas) är den vanligaste biverkningen av dopaminerg långtidsbehandling.

Undersökningar: Urinen kan ändra färg, oftast till en röd nyans som blir mörk om den får stå. Ändrad färg eller missfärgning av andra kroppsvätskor eller vävnader, såsom saliv, tunga, tänder eller munslemhinna, kan förekomma.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 FIMEA

4.9 Överdosering

Symtom och tecken

Symtom och tecken på överdos liknar i stort sett biverkningarna av Madopar vid terapeutiska doser men kan vara av högre svårighetsgrad. Överdosering kan leda till kardiovaskulära biverkningar (t.ex. hjärtarytm), psykiska störningar (t.ex. förvirring och insomnia), effekter från magtarmkanalen (t.ex. illamående och kräkningar) och onormala ofrivilliga rörelser (se avsnitt 4.8).

Behandling

Övervaka patientens vitala tecken och påbörja stödjande behandling med hänsyn till patientens kliniska status. I synnerhet kan patienter behöva symptomatisk behandling för de kardiovaskulära effekterna (t.ex. antiarytmika) eller effekter i centrala nervsystemet (t.ex. andningsstimulantia, neuroleptika).

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Medel vid parkinsonism/dopa och dopaderivat.

ATC-kod: N04BA02

Dopamin verkar som en neurotransmitter i hjärnan, men finns inte i tillräckligt höga koncentrationer i de basala ganglierna hos parkinsonpatienter. Levodopa (3,4-dihydroxi-L-fenylalanin) är en prekursor till dopamin som kan höja dopaminnivåerna eftersom den kan passera blod-hjärnbarriären medan dopamin inte kan. När väl levodopa har kommit in i det centrala nervsystemet (CNS), metaboliseras den till dopamin med aromatiskt L-aminosyra-dekarboxylas.

Levodopa dekarboxyleras snabbt till dopamin både i extracerebral och i cerebral vävnad. Det leder till att den största delen av levodopa inte finns tillgängligt för de basala ganglierna och dopaminet som produceras perifert ofta orsakar oönskade effekter. Det är därför särskilt önskvärt att den extracerebrale dekarboxyleringen av levodopa hämmas. Den effekten uppnås vid samtidig administrering av benserazid, en perifer dekarboxylashämmare.

Madopar är en kombination av levodopa och benserazid i förhållandet 4:1 som i kliniska studier och terapeutisk användning har visat sig vara optimalt. Denna kombination är lika effektiv som en stor levodopadosis som monoterapi men med mycket bättre tolerabilitet.

Löslig tablet är lämplig för patienter med dysfagi (sväljsvårigheter) eller för patienter som kräver snabbare tillslag av effekten, t.ex. patienter som lider av akinesi tidigt på morgonen eller på eftermiddagen, vid fördöjt tillslag av effekten eller vid dosglapp.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Absorption

Löslig tablet

Farmakokinetiken för levodopa har studerats hos friska frivilliga och hos patienter med Parkinsons sjukdom och den är mycket likartad vid användning av lösliga tabletter och vanliga tabletter. Maximal plasmakoncentration uppnås dock snabbare med lösliga tabletter och det förekommer mindre interindividuell variation i absorptionen.

Tabletter

Absorption av levodopa sker huvudsakligen (66–74 %) i övre delen av tunntarmen. Maximal plasmakoncentration av levodopa (C_{max}) uppnås cirka en timme efter administrering av Madopar-tabletter. Den absoluta biotillgängligheten är 98 % (74–112 %).

Den maximala plasmakoncentrationen av levodopa ökar och andelen levodopa som absorberas (AUC) ökar i förhållande till dosen (50–200 mg levodopa).

Födointag reducerar absorptionen av levodopa och minskar absorptionshastigheten. Maximal plasmakoncentration av levodopa (C_{max}) är 30 % lägre och uppträder senare om dosen administreras tillsammans med en måltid. Absorptionen av levodopa minskar med 15 %.

Distribution

Levodopa passerar magsäckens slemhinna och blod-hjärnbarriären med hjälp av mättnadsbar transportmekanism. Levodopa binder inte till plasmaproteiner och dess distributionsvolym är 57 l. I cerebrospinalvätska har levodopa en AUC som är 12 % av den i plasma.

Till skillnad från levodopa passerar benserazid inte blod-hjärnbarriären. Benserazid ackumuleras i huvudsak i njurarna, lungorna, tunntarmen och levern.

Metabolism

Levodopa metaboliseras i huvudsak antingen genom dekarboxylering eller O-metylering, men i mindre grad även genom transaminering och oxidering. Aromatiskt aminosyra-dekarboxylas omvandlar levodopa till dopamin som i sin tur omvandlas till homovanillinsyra och dihydroxifenyldärtiksyra. Katekol-O-metyltransferas omvandlar levodopa till 3-O-metyldopa. Halveringstiden för eliminering ($t_{1/2}$) är 15 timmar för 3-OMD och ackumulering sker hos patienter som får terapeutiska doser. 3-O-metyldopa är den huvudsakliga metaboliten av levodopa i plasma.

Avtagande perifer dekarboxylering syns genom ökade plasmakoncentrationer av levodopa och 3-O-metyldopa samt minskade koncentrationer av katekolamin (dopamin, noradrenalin) och fenolkarboxylsyra (homovanillinsyra, dihydroxifenyldärtiksyra). Vid samtidig administrering av levodopa och benserazid observerades minskad perifer dekarboxylering.

Benserazid hydroxyleras till trihydroxibensylhydrazin i tarmslekhinnan och levern. Denna metabolit är en effektiv inhibitör av aminosyra-dekarboxylas.

Eliminerings

Levodopa har en halveringstid för eliminering på ca 1,5 timmar då det administreras tillsammans med en dekarboxylashämmare. Hos äldre (65–78 år) patienter med Parkinsons sjukdom är halveringstiden något längre (cirka 25 %). Levodopa har en clearance på cirka 430 ml/min.

Benserazid metaboliseras nästan fullständigt och metaboliterna utsöndras huvudsakligen i urinen (64%) och i mindre grad i avföring (24 %).

Farmakokinetik hos särskilda patientgrupper

Nedsatt njurfunktion: Levodopa och benserazid genomgår omfattande metabolism och under 10 % av levodopa utsöndras oförändrat via njurarna. Således krävs ingen dosminskning vid lindrigt eller måttligt nedsatt njurfunktion (se avsnitt 4.2 Särskilda doseringsanvisningar).

Inga farmakokinetiska data finns om levodopa hos personer med nedsatt njurfunktion. Uremiska patienter som genomgår hemodialys tolererade Madopar-behandlingen väl.

Nedsatt leverfunktion: Levodopa metaboliseras i huvudsak genom aromatiska aminosyra-dekarboxylaser. Utöver i levern finns aromatiska aminosyra-dekarboxylaser rikligt i tarmen, njurarna och hjärtat (se avsnitt 4.2 Särskilda doseringsanvisningar).

Inga farmakokinetiska data finns om levodopa hos personer med nedsatt leverfunktion.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Mutagenicitet, karcinogenicitet: Madopar (levodopa och benserazid) var inte mutagen i Ames test. Karcinogenitetsstudier med Madopar har inte utförts.

Reproduktionstoxicitet: Teratogenicitet av benserazid, levodopa och en kombination av dessa har studerats hos råtta och kanin. Inga teratogena egenskaper observerades, inte ens vid höga doser (hos råtta 240 mg levodopa + 60 mg benserazid/kg/dygn och på motsvarande sätt hos kanin 48 mg levodopa + 12 mg benserazid/kg/dygn). Läkemedelskombinationen orsakade dock lindrigt nedsatt viktökning hos dräktiga råttor och kaniner. Hos kaniner observerades också minskad fostervikt och vitalitet.

Madopars effekter på fertiliteten har inte undersökts i djurförsök.

Annan toxicitet: Hos råttor orsakar långvarig användning benbildningsdefekter i epifysplattor.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälpmittens

Vattenfri citronsyra, majsstärkelse, mikrokristallin cellulosa, magnesiumstearat.

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Förvaras vid högst 30 °C. Fuktkänsligt. Tillslut glasburken väl.

6.5 Förpackningstyp och innehåll

Brun glasburk med 100 lösliga tablettter. Torkämne (kiselgel) i locket.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering

Utsläpp av läkemedlet i miljön ska minimeras. Läkemedel ska inte kastas i avloppet eller bland hushållsavfall.

Ej använt läkemedel och avfall ska kasseras enligt gällande anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Roche Oy, PB 112, 02101 Esbo

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

12242

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

21.4.1997/19.1.2007

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

4.1.2022